gemeente Weststellingwerf

Raadsvoorstel

ALGEMENE GEGEVENS	
Agendapunt	
Registratienummer	009895869
Documentnummer	0098251992
Portefeuillehouder	Zonderland, Hanneke
Griffier	0561-691**220**
BIJLAGEN	
Aantal bijlagen	2
Begrotingswijziging	☐ nee ☒ ja
Stukken ter inzage	

ONDERWERP

Transitievisie Warmte Weststellingwerf

REDEN VOORSTEL

☒ Kaderstellen
☐ Controleren
☒ Budget autoriseren
☐ Consulteren
☐

B&W STELT DE RAAD VOOR OM

a. Kennis te van het OWO-Plan van Aanpak Transitievisie Warmte;
b. Met de 1e begrotingswijziging 2021 € 70.000 uitvoeringsbudget beschikbaar te stellen.

BIJLAGEN (worden meegezonden)

1. Ooststellingwerf-Weststellingwerf-Opsterland Plan van Aanpak om te komen tot ‘Transitievisie Warmte’ (doc.nr. 0098255893);
2. 1e begrotingswijziging 2021 (doc.nr. 0098256085)

gemeente
Weststellingwerf

Aan de gemeenteraad

INLEIDING

In de Beleidsbrief Klimaat & Duurzaamheid van dit voorjaar lieten wij u al weten dat de gemeente een Transitievisie Warmte moet opstellen (Programmapijler Energietransitie, opgave 4). Met voorliggend voorstel informeren wij u over hoe wij de Transitievisie Warmte Weststellingwerf gaan opstellen. Het opstellen doen wij in samenwerking met Opsterland en Ooststellingwerf. Hiertoe is voorliggend OWO-Plan van Aanpak opgesteld. Aan de uitvoering van dat Plan van Aanpak zijn kosten verbonden. Wij vragen u met dit voorstel om het hiervoor benodigde uitvoeringsbudget beschikbaar te stellen.

ARGUMENTEN

a.1) Elke gemeenteraad moet uiterlijk eind 2021 een Transitievisie Warmte hebben vastgesteld.

In het Nationaal Klimaatakkoord is vastgelegd dat alle woningen in 2050 van het aardgas afgekoppeld moeten zijn. De gemeenten zijn aangewezen als regisseur van de warmtetransitie voor de gebouwde omgeving. Samen met vastgoedeigenaren, inwoners, netbeheerders en medeoverheden moeten zij eind 2021 een Transitievisie Warmte klaar hebben.
De Regionale Energie Strategie Fryslân (RES-Fryslân) richt zich onder andere op de hernieuwbare energieopwekking en de (toekomstige) beschikbaarheid van alternatieve warmte-/energiebronnen. De Transitievisie Warmte geeft een (eerste) richting aan het toepassen van deze bronnen. Ook maken gemeenten het tijdspad per dorp/wijk inzichtelijk wanneer welke dorpen of wijken van het aardgas worden afgekoppeld.
De Transitievisie Warmte wordt door de gemeenteraad vastgesteld. Voor de periode tot 2030 zijn hierin de eerste dorpen/wijken gepland om aardgasvrij te worden. Hiervoor moeten ook de mogelijke warmte-alternatieven in een uitvoeringsplan bekend zijn.

a.2) Samen werken aan de Energietransitie, belangrijk voor nu en de verre toekomst!

Het opstellen van de Transitievisie Warmte Weststellingwerf is een belangrijke stap naar een duurzame coalitie van woningcorporaties, de netbeheerder, (vertegenwoordigers van) bedrijven en inwoners, en medeoverheden. Bij het ontwikkelen van deze visie staat in velerlei opzichten samenwerking centraal. Voor de komende jaren is het ook de basis voor de verdere planvorming en de uitvoering daarvan. Duurzaam draagvlak bij alle betrokkenen is voor nu en de verre toekomst van cruciaal belang.

a.3) Het opstellen van de Transitievisie Warmte is een complexe opgave en vraagt daarom om een planmatige aanpak.

In het bijgaande OWO-Plan van Aanpak Transitievisie Warmte is op hoofdlijnen beschreven hoe de Transitievisie Warmte Weststellingwerf tot stand komt en binnen welke randvoorwaarden. Het gaat dan bijvoorbeeld om de inrichting van het proces (inclusief de OWO-samenwerking), de inzet van de juiste expertise (o.a. data-analytisch, technisch inhoudelijk, communicatief en participatief) en de beschikbaarheid van voldoende uitvoeringscapaciteit.
Bij het opstellen van de visie wordt gebruik gemaakt van de beschikbare kennis bij het Expertise Centrum Warmte (ECW). Het ECW is een kenniscentrum, dat gemeenten technisch, economisch en voor wat betreft duurzaamheid ondersteunt bij de warmtetransitie van de Nederlandse woningen en gebouwen.

Gezien de complexiteit en de omvang van de transitie zetten de OWO-gemeenten externe expertise in. Voor het offertetraject is een programma van eisen opgesteld, op basis waarvan een extern bureau geselecteerd wordt. In samenspraak met dat bureau wordt het te doorlopen traject verder in detail uitgewerkt.
Ook de betrokkenheid van uw raad maakt hier deel van uit.

b.1) Voor het opstellen van een Transitievisie Warmte is een uitvoeringsbudget nodig.

Eind 2019 ontvingen alle gemeenten in ons land hiertoe van het Rijk al een financiële bijdrage van € 202.000 (via de Algemene Uitkering Gemeentefonds, niet gelabeld). Voor de te maken technisch-economische

analyses en keuzes is ‘voor de inkoop’ van externe expertise bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) een aanvullende financiële tegemoetkoming te vragen.

Per gemeente worden de totale kosten voor het opstellen van de Transitievisie Warmte geraamd op circa € 70.000 (geschat op basis van ervaring andere gemeenten).
Voornoemde financiële tegemoetkoming van RVO is een vaste, gelabelde bijdrage van € 20.660 per gemeente. Samen met Opsterland en Ooststellingwerf is bij RVO deze specifieke uitkering inmiddels aangevraagd. Dat maakt dat de verwachte netto bijdrage van onze gemeente € 50.000 bedraagt.

KANTTEKENINGEN

a.1) Beperkte beschikbaarheid van alternatieve duurzame warmtebronnen, als “schot voor de boeg”.

Door het Rijk en vanuit de provinciale samenwerking zijn er al eerste analyses van beschikbare warmtebronnen als alternatief voor het gebruik van aardgas beschikbaar gesteld. Hoewel we inhoudelijk niet vooruit willen lopen op de totstandkoming van de visie, blijkt dat in onze gemeente het aantal warmtealternatieven op dit moment beperkt is. Zeker als ‘haalbaar’ en ‘betaalbaar’ voor iedereen het motto is.
Ook zijn er onze gemeente geen grootschalige collectieve warmtebronnen beschikbaar, zoals warmte uit geothermie en/of industrie.
Dit betekent dat de opties zich vooralsnog lijken te beperken tot “all- electric” (lucht-/bodemwarmtepompen) en mogelijk voor een deel van de woningen in combinatie met groengas uit de vergisting van mest of uit waterstof. Maar naar de potentie hiervan moet de komende jaren nog verder onderzoek worden gedaan. Opsterland en Ooststellingwerf laten een vergelijkbaar beeld zien en dat vormt daarmee mede een basis om dit traject gezamenlijk op te pakken.

b.1 De daadwerkelijke kosten om van het gas af te gaan zijn niet in dit voorstel meegenomen.

De door uw raad eind 2021 vast te stellen Transitievisie Warmte Weststellingwerf is de basis voor het doen van (financiële) vervolgvoorstellen.

AANPAK/UITVOERING

Zoals gezegd is het vormen van een duurzame coalitie van woningcorporaties, de netbeheerder, (vertegenwoordigers van) bedrijven en inwoners, en medeoverheden van groot belang. Daarbij past een gedegen participatietraject. Dat zorgt voor een breed draagvlak. Doel is om hierbij te komen tot een evenwichtige afspiegeling van de samenleving. Samen met het te selecteren extern bureau wordt verder invulling gegeven aan de beoogde aanpak en het uitvoeren daarvan. Het programma van eisen voorziet daarin.

COMMUNICATIE

Alle onze inwoners krijgen te maken met de Transitievisie Warmte. Omdat er geen collectieve systemen beschikbaar zijn, vergt de aanpassing naar een andere duurzame warmtebron grote investeringen in bijvoorbeeld warmtepompen, maar ook in isoleren. We willen daarom alle betrokkenen op zijn minst goed informeren over het proces naar de visie en de daarin te maken keuzes, zodat deze ook kunnen worden begrepen en geaccepteerd.

Communicatie is dus fundamenteel binnen de beoogde aanpak om te komen tot een gedragen Transitievisie Warmte. Daar waar mogelijk doen we dat binnen OWO zoveel mogelijk gezamenlijk en uniform. Daarnaast volgen we hierbij de ontwikkelingen bij de andere gemeenten in Fryslân.
Bij dit alles maken wij de verbinding met onze eigen bredere communicatieagenda Klimaat & Duurzaamheid, zoals benoemd in de Beleidsbrief (Programmapijler Communicatie & Samenwerken, opgave 5).

DUURZAAMHEID

De Transitievisie Warmte Weststellingwerf is een eerste belangrijke stap naar een volledig duurzame en CO2-neutrale warmtevoorziening in 2050. Daarmee wordt klimaatverandering tegengegaan (planet). Als afspiegeling van de samenleving wordt een duurzame coalitie gevormd. Deze coalitie wordt betrokken bij de totstandkoming van de Transitievisie Warmte Weststellingwerf (people). Het levert een bijdrage aan het vergroten van draagvlak onder alle betrokkenen en het geeft daarmee richting aan de te maken duurzame keuzes op zowel collectief als individueel niveau (profit).

KOSTEN, OPBRENGSTEN EN DEKKING

Zie ook argument b.1.
De totale kosten voor het uitvoeren van het OWO-Plan van Aanpak Transitievisie Warmte worden geraamd op € 210.000. Deze kosten worden op basis van 1/3 - 1/3 - 1/3 verdeeld over de drie gemeenten. De verwachte kosten voor onze gemeente komen daarmee op € 70.000. Circa € 20.000 kan worden gedekt uit de bij RVO aangevraagde subsidie.
Voorgesteld wordt om € 70.000 beschikbaar te stellen voor het opstellen van het OWO-Plan van Aanpak Transitievisie Warmte en hiervan € 20.000 te dekken uit de aangevraagde aanvullende financiële tegemoetkoming (RVO) en de overige € 50.000 (€ 70.000 - € 20.000) te dekken uit de Algemene Reserve.

Burgemeester en Wethouders van Weststellingwerf,
de secretaris, de burgemeester,
VAN MAURIK VAN DE NADORT

gemeente
Weststellingwerf

Registratienummer: 009895869

De raad van de gemeente Weststellingwerf;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

b e s l u i t

a. Kennis te nemen van het OWO-Plan van Aanpak Transitievisie Warmte;
b. Met de 1e begrotingswijziging 2021 € 70.000 uitvoeringsbudget beschikbaar te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van ,
de griffier, de voorzitter,